

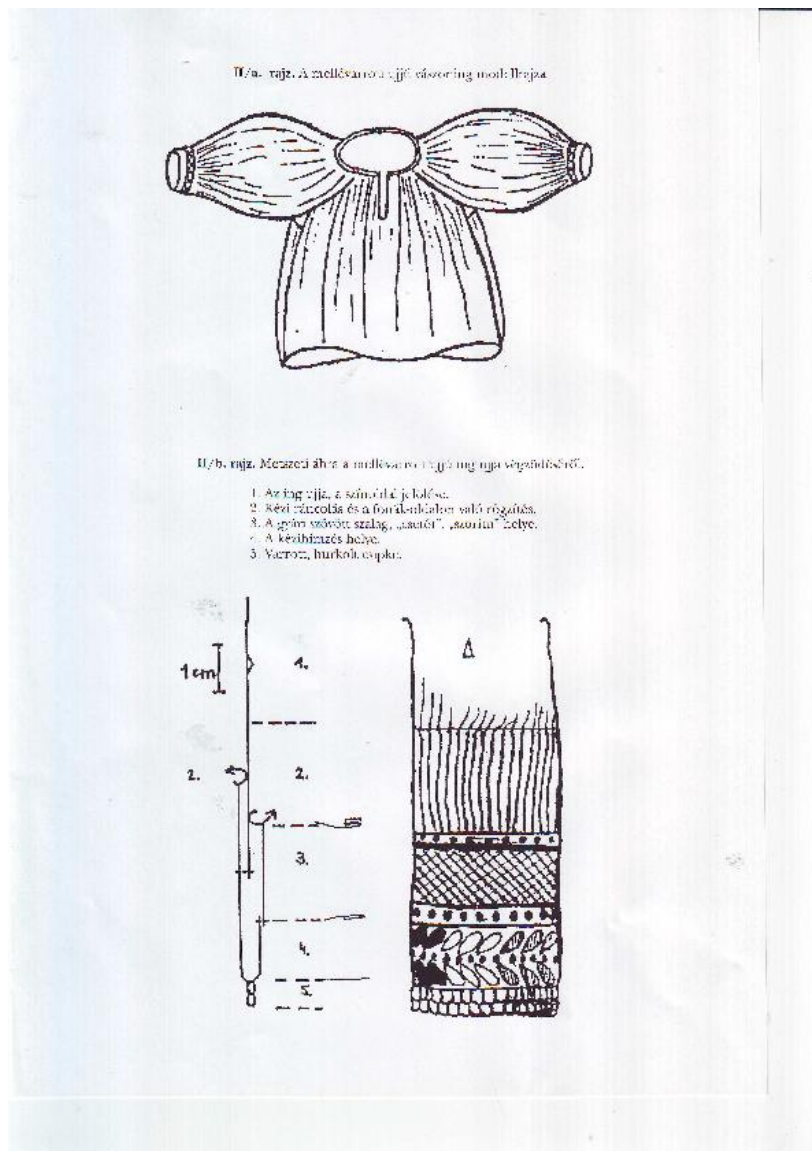
ZALAI KÉZMŰVES ÉRTÉK- HETÉSI NŐI VISELET

Hetés a szlovén- magyar határ két oldalán található, Dobronaktól dél-keletre fekszik: Zsitkóc, Kámaháza, Göntérháza, Radamos, Hídvég, Bödeháza, Gáborjánháza- ez a szorosan vett Hetés. Hozzá hasonló néprajzi tulajdonságokkal rendelkező terület a Lendva- vidék, Lendva körüli magyar lakta települések. Együtt 20 település néprajzi egységet képez.

Dr. Kerecsényi Edit etnográfus 15 évi munkával és a muraszombati múzeum anyagával az utolsó pillanatban gyűjtötte fel a néprajzilag igen fontos tárgyakat, lakástextileket, viseleti darabokat. Megtisztelő dolog volt számomra, hogy több társammal együtt hozzájárultam Edit néni Hetési női viselet és hímzések c. kiadványához, mely a Zala Megyei Népművészeti Egyesület gondozásában jelent meg.

A női viselet:

Ing: bő szabású, mellévarrott ujjú, szorosan nyakba ráncolt pergál ing. Ujja könyök fölött záródott, ráncba szedett és piros szedetttes szalag vagy „csektót” zárta. Alatta bújtatásos keskeny hímzéssel és varrott csipkeszél díszítette.

Szoknya: fél lábszárig ért, két alsószoknyát hordtak alatta, kartonból, kasmírból esetleg kékfestőből készült. Télen térdig érő hasított bugyogót viseltek.

Kötény: fekete klott vékony gyapjú fonállal hímezve, a két szél összevarrása közepén gyapjú hímzéssel kihangsúlyozott, a kötény alsó hímzett része hosszabb, mint az alatta lévő szoknya hossza.

Pacsa: téglalap alakú, speciálisan hajtogatott, a két rövidebbik oldalán különböző mintával kivarrt szögletes lyukas hímzésű, slingelt szélű fehér vászon kendő. Ezt a kendőt piros színű kasmír, vagy selyemkendővel rögzítettek, amit az álluk alatt kötöttek meg.

Vállkendő: fehér vékony vászomból (pergálból) készült. A kendő fodor része hímezett, horgolt, kötött, gyári csipke, vagy ezek kombinációja volt. A hímzésről Dr. Kerecsényi Editet idézem: **„Számos kendőn a lyukhímzés szögletes lyukkal készült. Úgy tűnik, hogy a hímző asszonyok többségének munkájára is ez volt jellemző. Eme hetési specialitás miatt a kendők motívumairól- főleg a lyukhímzésekről- sok közeli felvételt készítettünk (egyet az E606 sz. kendő egyik részletének a visszájáról is, hogy a mai népi hímzések mesterei- esetleg kutatói is- tanulmányozhassák őket)¹².”**

Kézbe való kendő: hasonlóan hímezett fehér, vagy színes.

„A kontyos asszonyok” még viselték a felvarrt fakontyot, rá kasmírból készült fejkötőt; róla derékig lógott a kontypántlika.

Nyáron mezítláb jártak, télen fekete csizmát viseltek, aminek a széle piros volt. A 30-as évektől cipőt hordtak.

Az új textilek készítői: Bali Jánosné, Domján Zsuzsanna, Feiler Józsefné, Kovács Irén, Letenyei Béláné, Nagyné Kovács Katalin, Tüske Mária, Kocsisné Koszorús Anikó.

Az értéktár bejegyzéshez a hetési női viselet anyagát összeállította: Kocsisné Koszorús Anikó Népi Iparművész hímző, a Király Zsiga Díjas Zalaegerszegi Hímző Stúdió vezetője